

Ahrstu nowehrojumi tohajos anstrumos.

Dr. med. H. L. awisei "Rig. Rundschau" preehrojumis lahdum interesantu ralstu par saweem nowehrojumeem un eespadeem lara laulā. Scho ralstu ar daschein islatdumeem pa-sneedam ari saweem zeen. Laftajeem. Dr. med. H. L. ralsta:

"Bogahuscas bresmigas laujas deenas, aplustis Laojanas leelgabalu pehkon. Weza kelsar uilfehta, Mulsdena, atwehruje muhsu noguruscham lara spehla sawus wahrtus. Atpuhchus melaun gars. Waj tas ta ilgi ees? Tas wiss stahw Deewa sinā."

Mums, ahrsteem, schimbrischescham mas lo dorit. Gewa-notee no laujas laula pa leelalat datai nogahdati jau sawas weetos un sahlimschana ar eelschejam slimibam, it fewischli ar lipidam, ir toti masa.

Slimibai, lura wahjina muhsu pulsus un pilda muhsu slimizas, sinatu wehl now dwuse wahrdi. Gudree kologi, lura sawas labi eeriklotas slimizas reds tos tubkloschus slimneelus bahleem waigeem un streipuljoscheem soleem, gan laftam deesgan lausa sawas galwas, lahdum diagnosi tee gan lai eeriklo slimneeli losne. Mebs, las mehnescheem ilgi stahwam lara spehla rindas, esam dalijusches ar wineem preelos un behdas, mebs spehjum soprast, la issalkums un slahpes, pahrmebriga peepubleschanas, besmeega nastis un wisa la peezeschana, rada schahdus symptomus. Bet lai scho "slimib" dseedinatu, tur newajoga nelahdu hasteriju un ari nelahdas mediginas. Meers un laba bariba ir tas labakas un ihstas sables scha wahjibai. Kad es pee Laojanas pedz 50 stundu nepahrtraulta dorba pee 39, groru temperaturas salimu, lahdus kolegis, tuerch mani apneelis, israhdiya nopeetnu waigu. Maneem eeskateem, la slimiba zehlusas illai jaur poehpuleschanas un sliktu baribu, wisch newareja peelristi un libdsseetigi plezus norauistis, mani astahja. Noboschua deena peerahdiya, zil toti man biuse taisniba. Ta pate weza zihna starp teoriju un praski.

Higienas laulā mebs no saweem preteneekeem wehl dauds to waran mahzites. Sche dseid runajam toti dauds par japanu abrakabreto libribu un lahtibas mihlestib. Wina astahjas nometnes weetas neusynda nelahdus netihrumus, teltas simetriski nolahrotas, isskra opraka ar masu walni un grabni. Nometne isweenam matal reises deenā jamagaja, isskra nometne atronas masgatoru ar "duschu". Kad ween japanus esmu redsejis, man latkreis ustritis wiss glibtai isstatis. Uniforma un weka ir tihra un glibta. Saguhstais japanis pastahwigi atdod muhsu otszeereem militaro godu, zitadi tas ir ihfigs un atturigs. Muhsu saldateem uniforma beschi ween bijuse jaismaina ar ziteem apgehrda gabaleem. Dalschreis wia nehsajuschi smailo kineschu salmu zepuri, sahbulu weeta freewu turpes, pastalas un wihses, bet pa leelakai datai kineschu turpes wisidhvalnakas formas. Kas alteejos us apgehrdu, tad te noteel siyra satuschana starp kinescheem un freeweem, jo kineschi nehsa muhsu aissweestos sahbulus un drehbes un muhsu salvati atsal peesawinas kineschu leetas. Beschi ween grubti nablas isschikt muhsu soldatus no semes eedstimateem eemihneeleem. — Peepeschi palzis aulstis. Kam ween ir libdsekti, tas noyeheras kineschu loschola zepuri. Kad dseid, tad intendantura taifschot preelsh saldateem leelus eepirkumus. Kaschola prezis sche now dohrgas, bet labakas la pee mums mahjabs.

Tagad, lura japani ir muhsu tuwalee laimini, par wiss nomeines dshwi dabujam sinat deesgan dauds. Lai gan wiss, la raha, nizina dshwi un nehbstas no nabhes, tad tashu tee libd sinam mehram mihi somfortu. Par wiss leetam par wineem, la raha, leelu lomu spehle "muhschigas seeweetiba". Pehz baumam lara spehla pastahwigi pastahwighas leels bars geischu. To apstirprinosa lahdus kolegis, tuerch bija kritis wongnezibā un palassis atsal wala. Pee atlahpschandas no Laojanas tas bija kritis japanu rofas

un pehz tam, tad tas bija warejis peerabdit, la ir ahrsts, tam dota brihwiba ishehletees, waj grib palist tur, waj ari atgreesies atpalak pee sawa pulsa. Birns tam wahjeseja jaseet eewainotos freewu saldatus, tad palishset japaan ahrsteem pee wiss darbem. Pehz padarita darba tas no ojzeereem bija aishwestis us muhsu eezeenito alus dahesu un kreatni pameit. Tur, lura pehdejās veenās, eewehrojot stipro apschaudischau, bija palzis wiss tukchis un kuss, tur tagad bija nometnes lahdum japaanu operetu trupa, lura usmanigas publikas preelshas usweda sawas dejas. I fili apmeerintas muhsu li legis heidsot atgreesas pee mums atpalak.

Mulsdenas pilfehta un leisaru lapi.

Par Mulsdena jau war buht ralstis til dauds, la es tilko usdroshinos ari no sawas pusas pasnee, par wiss lahdum majumtau. Bet fojki pilfehta tildaudi interesantu un sawadu leetu, la ari warbuht mani nowehrojumi wehl faistis loftaju usmanib.

Ka wiss kineschu pilfehtas, ta ari wejd zeeniga leisaru pilfehta, eslehgta no muhreem. Ahrrejais muhris ap-nem preeschpilfehtas un ir tiski mahlu walnis, eslehgtais zelis no miliisimeem aktmeneem un zauri tam va misu wahrteem war eetit pascha eelschpilfehtas. Behdigti no muhra ap-nemta ari pascha zentra atronoschka leisara pils. Taju eeeju isdabujam wehl tiski pa kineschu julu laitu ar eerothcheem roka. Ari tagad nenahlas weegli isdabuhu atsauju preelsh leisar pils apmellejshan. Ufumigais zelch pastabu eelsch tam, la idabu no pilfehtas preeschneela shmi. Bet lura wiss atrast? Mebs isroundstamees zitu zetu un ta bija labi. Mandshurijas hotels, lahdā no lahdum schauru putnu laitu us augshu un nonahlam lahdā telpā, lura pildita daschedashadeem eerothchka lajhumeem. Tas widū atronas lahdas galos, us lura stahw lahdas ruhpigi pahrfegegs preelsh metis. Usmanigi teel nozelta ahrejā loka laste, gobijigi trihochscham rofam pajelta fidha tebra — un muhsu preelsh atronas kinas leonis. Wareni leels un smags tas ir, is-greests no melna almena, it la nosehtis nessaitameem neslihpeteem dahrgakmeneem un misu pehrlem. Pascha galā tam puschtis no jobetu ahdam, lura atsal pascha galā pehrle ihlschka gala leelumā.

Ussahkam atsal atpalakelozumu, als mums teel durvis siehgas, papira strehmele, us luras issazita leela despoti griba, apslapinata ar seelalam un peelinata pee seenas. Kahpam muhsu firgeem mugurā ar tashdam juhtam, la esam apmellejuschi weetu, kued wehl preelsh desmit gadeem nebija eespehruje neweena eiprescha kahja un esam redsejuschi leetas, luras llatit lemis tilai mas mirestigaeem.

Otra eewehrojama Mulsdenas weeta, lura wehrs redset, ir tee daudstahfet daudstinees — leisaru lapi. Aomebram lahdas & wersles abrusus pilfehtas lahdā weentukā libdenumā bes koseem eeraugam lahdum masu eekalniti. Eraugam kahschnu egli melchini, vahre lura pajelas sposchi dseitenti jumti. Divas obelists radda zetu, lursch wed us sveht-birst. Birns tas eet jaur semeem kruhneem, abās pusas musslajs ar flastam needrem, is lura preelsh kinas til roksturistais fudraba wanags pabahsis fawu galwu. Lad nobl augstas sugars gresnuma kruhni, luri bes lahdas lo-pschanas un lahtibas aug melchonigti paschi no fewis un heidsot bireses leelie kolt. Pa tafau zku eetam us preelsh, schur un tur is kruhneem pasphid neomulgi no almena ne-wellis isziristi fantasis lehmi, pa starpam flaidi stabi ar ralstu libmem un scha stabu galā publi waj ari watamana-joscha lauwa. Peepeschi kruhni paschikras un muhsu azim parahdas patescham pahrfeidschki jaiks flats. Preelsh mums ahrejē wahrti plaschi atwehrti, pa luraem redsam brudatschlos eelschros tempfa wahrtus ar dauds anglati jumti. Gelscherer wahrti ir aisslehgta un svehtbirsche wahrtu. Bet schis masais zela rinkis teel bagatgi atlhofstans. Ge-teelam lahdā kahschna alejā, lura rafsnī la schore eet zauri bisei un nodeidsas otci pretejo wahrtu galā. Muhs aplakbi dsiita tumscha ehna, wezas kroplas misu egles saweem bees-jeem sareem laischi tiski druzjin gaismas zauri. Schim zelam taisnā lenki eet pahri galmenais zelch, tuerch eet zauri ne austreumeem us reetumeem. Ja mebs ya to ejam sah-dami no austruuma wahrtu, tad mums abās pusas neweitli svehru tehi, latra pusē ya sefci un proti, 2 lauwas, 1 riaoz-zeruis, 1 sirs, 1 lameelis un 1 elefant. Teem seko lahdā

Kam ir bijuse isdewiba apmellejat lahdum Eiropas wald-neela pils, tas peenēs, la ari scha kinas leisara pils ja-sneegim leelu daudsumu bagatibus un leelus mahlitas kah-jumus. No wiss ta ne wehst! Lai eedomajamees lahdum leelu, no augsteem beesem muhreem apnemtu telpu, lura pilna leelu daudsumu leelaku waj masaku ehlu, lura wiss buhvetas weenāda sila, bet zentra pajelas arween augstaku un proti ta, la widejā ebta malejo arween pahrfegegs par weenu stahw. Schis ehlas atsal weselos rindas apnemtas sawahsah ar muhreem. — Ims wiss brugets ar leelam tscheitlantigem apfehsteem preseem, lura tschokas kaug-schais nefables un tas freedas libdi pat guhscham. Tas ta neween Mulsdenā, let wispahr kineschu augstmasu pils, ja pat schimbrischescham opdshwotā leisara pils Pelingā. Kneetis now meisters eku uitreschana. Daschias ehlas gluschi sa-krutshas un tas, luras ya julu laitu no mums tila sa-hautas, wehl now islabotas.

Kleebot un rolas mehtajot muhsu pawadoni atnen leelos wehrbalkus no atsewischeem wahrtuun heidsot mehs eenahlam trona sahle. Ta ir augsta weenstahmu telpu, lura wairak zits nelas neutronos, ta gresni istrobois tronis. Tapat ta wiss zits ehlas, ta ari schi ir no sola. Sumis ir

materialu, la lopkopibā waran noslahtees us paschu lahdum, un mehs varissi labi, schad tad debt asinu usjauonshanas eegahdatees pa laddam waislas lopam; bet tagad mums ja-atmet agrak pareisee, turprik schos laitos waislas nedergee us-slasi, la lopkopibā mehs ahsemneelus nespehjam fasneegti. Ka idabu zehlas ahsemju sawenās rahas? Baur faptatigu waislas iswehli un faptatigu lopshana. Un to ari mehs waran dariit.

Muhsu weetejee lopi simteem gadu tila silki lopti un silki audsinati, bet jaur svecham asinim eewehrojami us-laboti, ta la preelsh pahlabotas waislas tee ir brangs pa-mats. Strahdast nu us teem tashat, waislai nemjum tilai waislabatos lopus un nedausdos gados mehs sawu lopkopibū redsefim pawisam zitatu. Weetejee lopeem wehl tas la-bums, ta tee ir wehligalt ar baribu, ta tad tee weeglas un lehtal usturami. Nevis ween ar leelu naudas maius kuhst par lopus audsinataju — tas muhs gan war padarit par labem lopus lopejem jeb turetajeem, bet ne il-reis par audsinatajeem: par lopus audsinataju war til, schi leetu mihielands un sawadams. Bet gaisma warent sah-aust un mehs sparigi ejam tam laikam pretil, sur libdssch-neja rahsu zeenishana buhs nolista pee pagahines altem un sur faptatiga semkopja jautajums buhs: "No spehj schis lops?" J. W.

No seeweetem preelsh seeweetem.

Pahfpihletas juwetu mode. Ilgas pehz mirdscham rotam, larsta lahre puschtees ar daudseem dahrgakmeneem, sagrabuse schogad augstaku damu jaheebribu Londonā wairal la neweenu zitu gadu. 20 milioni marku (1 marka apm. 46 sap.) dahrgakmenos raha, duh misu suma un tomehee daschab labas augstas ledzis rotu lastiile lehpias schi leelu suma. Rule la prejezis dama, lura wairat wairat leela bogatiba, sawu toaleti tomehee neturetu par idstil pilnigu, ja tai now wissmas diwas waj trihs mirdschas tiaras sawu matu rotashana, pehru schore, lura wajaga buht til garai, ta to war mehrot tilai ar metru mebru, garnituru dahrgakmenu preelsh talas, lura lenta, wairat lura lehdes un austari, lura wisuto daschedashabas kahschas, pahris pessrauschamo odatu un ar dimanteem if-gresnotas spalwas, dahrgas rotu sprahdes, fotogliojschbas broschas un simtam zitu masatu rotas leetu. Wena weeniga pehru schore, lura janemta schauras wirsnes ap laku, war ismalsat sawu 1,800,000 marku, galwas rota no dahrgakme-

nem sawu 500,000 marku, ja akmeni slasti, tad wehl wairat. Broshas par 10,000 markam now nekas ahrlahrties un talas dahrgakmenu ifrotajums nedrichst buht lehlas, ja dauds mas godam grib rahdites. Ta seeweetet, lura zil nezik ar sawam rotam grib lepootees, nemas dauds now japeespe-schais, lai nesti pec fewis par diweem milioneem juvelu. Praktisk kandis, lura seeweetchou laislibu preelsh misutojosccha mirdschas sposchuma nesprot, schahdas pahmehribas tomehee atwaino, issaidrodami, sa dahrgakmenos kapitals labi un broshi eeguldits; turoetia juweleeri, lura tiegojas ar neih-steem dimanteem, apgilwo, sa wineem weita lori seedot. Kahda brinischla weglaku rotas forma tagad lkwuse atsal moderna. Lento weidigi ta wiss zelks un wissadi libku lotschu no lalla isgreesuma libdi pat swahelu stotei un tilpat la heiss aplakums istaro no drehes wefelu juheu gaismas un sposchuma. Mahlsliki pawairota dahrgakmenu straume us apalshu kuhst arween un arween platata un pahr swahrleem gahschas, ta salot, gaismas pluhsdi. Schis rotas gan lori reili teel pagatawotas no ihsteem dahrgakmeneem, bet to weeta teel isleetotas wezas frantschua glahschas pastetes, luras wahja foibdumā laich daudstahrebus status un mal-dina aju preelshah ihstu brilantu mirdsumu. Schahdi if-gresnojumi un lezinas ir tilai aiaunojums no sen pagah-juschos rotas formas, tas sawu laikā lura gresnoja smaili if-ghescho roto damas talu un tumshu eemridsedam rotajis ar wiss swahelu tihwajam krolam. Ta ari dahrgakmenu mode melie pehz wezlaitu smalumeeem un grib atdshwinat reis bishcho ifschlehrdig sposchumu. Nezik sen lahdum dama pastellejue gahschas sawu 100,000 marku no eepolela fida; uswalls bija ifrotas weenigi ar wezu spiku garnituru, pahri spizem (salbelem) us peedurlnem un ar laddam dahrgam dimanta felam. Matu tihllini, luras fauz par Schelppira Giulianu, netek wairt gresnoti ar raibeem akmenem, la pa-gabjuscho gadu, jo tee atlahi rupju eespaids, bet tee ir zaur-austi ar dimanteem, lura si mateem spigulo un no pehrlem, luras us wineem nolashas tilpat la rasas pehrles. Ijastis gresnumis ir jesta tihllisi ar dimanteem apliki un aplahrti ar platu dimanteem frants. Us frijuru a la Marija Stuart atronas pahris weeglas lapinas, us lura mirds dimanti. Garas pehru schores, luras agat pilnas wirlnes tila ap-gresnotas spalwas, dahrgas rotu sprahdes, fotogliojschbas broschas un simtam zitu masatu rotas leetu. Wena weeniga pehru schore, lura janemta schauras wirsnes ap laku, war ismalsat sawu 1,800,000 marku, galwas rota no dahrgakme-

nuhſu esladru, lai ta newaretu ſasneegt mehrki. Schau-
bigas finas mehs dabujam ari par japanu torpedu
medineeku uſtureſchanos Norwegijas fjordos. Tahlat
muus tila ſinots, ſa japani veenehmuischi ſwejneeku
laiwas Hamburga, Hullä, Sausenitonä un Kristjanija. Par
japanu nodomeem mehs paſinojam minetam waldbam;
tomehr japanu nodomus aiflawet, ſcho patiſchamu muus
parahdija tikai Danija un Wahzija. It ſemifchi laipni pret
muus iſturejäs Danija. Komehr ween atradamees ſchaurajos,
biyftamos un usbrukumeem ſoti noderigos Danijas uhdemos,
muhs pawadija moſi danu twaikoni, kuei aifdina ſwejneelus,
aifrahdijs muus us ſehllem un muus wehl zitadi pakalpoja.
Ta ſweiki un weſeli nonahzäm lihds Slagenas ragam, fur
ſahlas Seemela juhe, furā leelā daudsumä uſturas it wiſadu
tautibu ſwejneeku laiwas. Eelamis Slagenu aſtahjäm, no
ſaweeem agenteem dabujam weſelu wirki ſtrazgoſchu ſimi,
furā wiſas ſaſlaneja tai ſinä, ſa Klufajä fjordä redjeti
iſchetri ne paſi hſt a m a ſ t a n t i b a ſ t o r p e d u
me di neeku un eenehmuischi tur ogles. Winu pawadiba
atradees lahds twaikonis. Pebz tam ſchec torpedu medineeli
bija redjeti no Slagenas raga druzzin us reetumeem. Ta ſa
mehs Slagenu aſtahjäm no rihta, tad japaneeem, protams,
wajadſeja nogaidit nafti. Mehs brauzäm pa diwiſijam.
Pirms wiſi torpedu medineeli diwoſ vultos bija
a i ſ b r a u k u ſ c h i uſ Scherburgu. Wiſeem ſeloja
admirals f. Föllersahms ar iſchetreem wezakeem lauijas
lugeem, pee lant tas nehma kurſu uſ Tanscheru. Maſee
kreiferi ſem pirmas rangas kapiteina Scheina wadibas aif-
brauza uſ Aroſo (lahds maſs juhras lihžis, apm. 40 juhdes
no Wigo uſ ſeemeleem) fur iot ſagaida wahzu oglu twaikoni,
kamehr leelē kreiferi lihds ar transportia fugi „R a m-
t f c h a t k a“ admiralata Enſuviſta wadiba tapat dewas uſ
Tanscheru. Paſchi pehdejee brauza iſchetri labakee linijas fugi
„Suworovs“, „Alekſanders III.“, „Borodino“ un „Orel“
un oglu fugis „Anadir“. Tee nehma kurſu uſ Brestu, lai
tur eenemu ogles. Ta tad pee ſchis diwiſijas neatradas ne-
weens weenigs torpedu medineeks. Wiſi torpedu medineeli
jau bija tahtu preefſchā. Pirmā naltis pagahja meerigi.

Otrā deēna, 21. (8.) oktobri, ap pulksten 8 valara, kadrī bija jau pilnigi tumša, mehs pa besdrahts telsgrāfū dabujām ūku, ka apmehram sahdas 30 juhdes ajs mums atronas transpōrta lūgīs „Kamītchakta“, kurš mašīnam sabojajotees, palīdzīs palāk ūkai dīrojījai („Dmitrij Donfkoi“ un „Aurora“) un teikot wajats no wairaleem torpedu medineekeem, kuri tomehr torpedos wehl neesoj iſschahwūſchi. Tuhdat pa besdrāhts telegraſu tila pamēhlets admirālam Enkvistam, kresch ar ūaveem kreisereem „Dmitrij Donfkoi“ un „Aurora“ atrādās mums preekschā, lai tas masīna ūku braukšanas achtīnum un pagāda Kamīschatku, waj ari lai tas brauzi tahlak un nedodās ūnamis torpedu medineekeem, kuri protams tapat uſkēhra muhšu telegramas, bet newareja iſſinat, no kuras weetas tas nodotas. Kamehr mehs ūrunajamees ar Kamīschatku, dabujām pēpeſchī wefelu wirkni telegramu: „Kur eſkadra atronas?“ „Peedodeit ūwus platumā un garuma gradus!“ „Kur atronas ūvōrowss?“ Depeſčas bija pasneegtas pareiſā ūreewu walodā un parakstīas ar „Kamīschatku“. Šis telegramas mums iſlīķas aſdomigas, un gribedami pahrēzīnatees, waj tas pateescham nodotas no transpōrta lūga, mehs atbildes veetā telegraſejām pretim, lai mums pētauz uſ „Kamīschatku“ lāhda ofiſzeera preekschwahrdi un ziltschwahrdi. Šim uſ-aizinajumiā ūkoja pilnīgs ūlusums ūi jautaſchana mitējās. Ar „Kamīschatku“ mehs tahlak ūrunajamees ar ūchifrejām telegramam, kuras japani nesaprata. Bija ūlaidri ūdsans, ūi ſhis jautaſchanas bija telegraſejūchi japani, gribedami iſſinat, ūi atronas muhšu liniju lūgi, ūkurs ūini mēkleja. Ūa rāhbijsās, tad japani „Kamīschatku“ negribeja ūsbrūti, ūi taupītu ūwus torpedus un mums nedotu ūteſbu ūi katra masa lūga ūchaut.

Katrā finā japani ari noprata, ka mehs atronamees jau preefschā un tadeht pasteidsās, lai muhs eenahktu. Mehs pat aprehēinajām, ka japani muhs war panahkti, tadeht lo tie brauz ar preezodbsmit mešglu ahtrumu, bet mehs tikai a dewinu. Pehz schi aprehēina išnabja, ka wini muhs war eenahkt nakti starp pulksien 12 un 1. Ap pulksien 12,55 minu nakti mehs peepeschī sawā preefschā pamanijām d i w a e t u n f c h a s e h n a s, no kuedām īswerda loti stipri duhini no kam mehs spreedām, ka tee ir loti ahtri ejoschī lugis Tamlihds ari eeraudsijām s a r l a n - s a f u r a k e t i, kahdu parasti laisch gaisfā fugi, kas atronas breesmās. Mehs te gaischī nopratajam, ka muhs grīb aishwilinat us simamu punktu peenemot, ka mehs stopesīm. Elektrislo lukturu stari no tvaikona, kas torpedu medineelus pawadija, waj ari na pascheem usbruejeem torpedu medineekiem reižā issinās muhsu weetu, kur atronamees, kā ari apstulbinās iandis pee muhsu lelgabaleem. Loti labi išdomats plans! Mehs tuhdat ari saweem elektrisseem luktureem apgaismojām torpedu medineekus un atlakojām us w i n e e m u g u n i. Nedosedami, ka išsināti, torpedu medineeki brauza ahtri sahnis, pee kam te nu tīla apšauditi no simiju fugeem „Alekshandra III.“ „Borodino“ un „Orel“.

Jau ap to paschū lailu staru meteju rezirkūlū tīla pa-
maniti maſti lugischi, kā rabdijsās, ſwejneeku laiwa ſ
kuru iſtureſchanas tapat bija aifdomiga. Uſ wineem neat-
radās neweenas leelakas gaifmas, uſ deka neredjeja
neweena zilwela un ne tee rahdijsa flagas waj zitus fahdus
ſignatus, tomehr neatlaidigi tuwojās muhsu higemeim un lu-
loja aifstruktoſ muntſ zetu. Zahdā zetā tee it weegli wareja
iſlīkt peldoschās mihnas. Tomehr nerangot uſ to, admiral
no „Sumaroma“ dema nomehli iſhauſchenou beiot.“

Pasoules *Fuscoeeiba* breefwijs.

Awise „Kreuz-Zeitung“ rafšia, ſa neveen kreewu flotei, bet wiſai paſaules lugneezibai draudor hreefmas. Pebz „Reitera biroja“ finam, Egypes wal-diba deht Suezas lanola apſargasčanas ſpehrufe aherabtejus folus. Uſtahditi ſargi, ſai iſdaritu us kraſteem patrukas.

Behz sterptautsleem nolihgumeem par Sueza lanala leetoschanu, to war isleetot ari karotaju walshu sara fuge. Eglytes waldbai now nelahda keefiba oissprostot lanalu freewu lara fugeem, un ta ari nemas us to nedoma. Tomehr, ka weenam atkants, us to ari keefiba vtram. Uri japanu laka

fugi drikft braukt pa lanalu, un ja tee fateekas ar kreewu
fugeem, tad buhs gruhti novehrst, la tee neussahk zihnu, la-
gan lanalis issfaldrois par neitralu uhdeni. Egiptes wal-
dibai, fa domajams, truhstu spehku, to aisslawet un japanu
wadoneem dauds us to atteegas, lai aissprostotu kreewu slot-
schauro zelu. Bet ja ari neweens japanu lugis neusdroshi-
notos dotees pascha lanali, tad tatschou neweenam nebuhtu la-
brihuitees, la daschas torpedu laiwas nostahjas pee lanata
isejas un pa weenam peebranzoschos lara lugus ar sawu uguri
apsweizina. Iau tadeht ween buhtu loti jazeesch tirdsnezzibas
satilsmei, bet ir ari wehl gitas eespehjamibas. Japani wan
parahditees Sarlanâ juhra, waj Adenes juheras schaurumâ un
wor tur Suezas turumâ, warbuht lanala galâ, issaisst mihnas
Preesch juheras lara spehleem it wisas pasaules juheras in
lara lauls, lomehr leelwalstju starpâ par to naw notiluschi
lahdi semischli nolibumi.

Beidsot, un tas pais tas bailigalais, ir itin eespehjami, la sahds no japaneeem peenemis tirdsneezibas twalkonis sahdā lanala schaurā weetā, sur newar pagreest zetu, it newainigī dabū suži un nogrimst dibenā, tahdi ziteem lugeeni atstaifamis brauzamo zetu. Preelsch tam nepawisfam newajaga bishstamu spridzinajumu. Peeteel ja atplebsch luga dibenu. Ja lanala walde weenas partijas lora lugeem atsaus isleeto lanali, las winu jefozumu til leelā mehra sahjsina, tad wiinai ari jarehksna us to, la otra partijs mehgindas schahdu pa-weeglojumu aislawet. Nemias zitadi nebuhtu saprotams, la-debt schis neistralais lanalis preeetams ari karotaju walsiju lara lugeem, ja needomajamees, la schahds nosazijums ang-leem dod eespehju, aissuhbit pa ihfalo zetu sawus lora lugus us sawām austrumu kolonijam, pat ja tee atronas larā arlahdu leelwalsti. Winas warenai sloti gan paschait buhtu eespehjams nobroshinat eebraultschonu un isbraultschonu no lanala. Tagad parahdas schi nosazijuma launās felas, las laitigas tillab anglu lā ari zitu walsiju tirdsneezibai un lanala aktzionareem war atnest sojuhtamus saudejumus. Sargi us dambjeem mas lo war lihdsot.

R a z f d b.

Kura stabwoflis tablajos austrumos.

Tagadejo lata slahwolli Bavarijas valdibas ofizijsā „Münchener Allgemeine Zeitung“ raksturo feloschi:
„Sāmeitr jaugau armīta iau mērķi nedzēs autonoms

"Namehr japanu armija jau waîras nedekas apturejuse savu gahjeenu us Muldenu un pagaidam apzeetinadamas experimajes see Schache upes nodroschinata posizija, teek atsal atlahriots mebginajums, eeneit Port-Arturu, bombardejot winu pastahwigi ar kanteem smago leelgabalu un pastahwigi surmejot winas fortus no semes yuses. It fewisoli pehdejā laikā neteek taupiti nelahti zilvelu upuri un teek isleetota pehdejā energija, lai tilkai panahktu Port-Arturas fischau. Ka apllusjchee lora darbi beenwidos no Muldenas stahw jeesħa eelschējā salars ar larslājam zibnam Kwanlungas pußalā see Port-Arturas, tur now lo schaubitees. Ja applatam lora stahwollī kritisli, tad schahds zehloniq salars vats par fewi saprotams.

Noriskajusčos un isschirkas ašinais kaujas pēc Laojanas un pēc Schaches. Vienu isnahums rābdījīs japaņu lara wadibat, kura stabjusēs pēc darba tilpat metodisti ūzmanīgi, ta japoņu armija nav stipra veigān, lai saņeugtu teescham isschiroschus panablumus pret Eiropatlinu, tācā pulkt il nedelās arveen mairas paleelinas skaita ūtā un eelsīceji nostiprinās, t. i. rābdus panablumus, ta kāru preteneelu neween lai salautu, kas izem liķīs schim iau isdemēes, bet ori lat tom doju vateescham isnihžinoscu treezeenu. Bezmehram ja generalim Eiropi pēc Laojanas buhu webi būnsčas diwās diwissīas warhubi la hubri neetis ori

wegi yjusqas vinas vidoijas, wadouhi ta buhu peesjis ori ar weenu, tad wina usbrulumam Jantai un freewu atlähyschandas linijat, las Europatlku tuhdat peespeeda atlähptees, buhu bijuschi nesalihdsinami dauds leelaki panahkumi. Bet ari pehdejäss jihnaüs, luras fahlas pee Jantai ogtu bedrem un heidsas pee Schachess fronteem, Kurosi nepaguwa isleetot uswaru, lo tas bija panahjis par freewu austcumu nodakas spehleem Staleberga wadibä. Winam trahla atpuhtusqas lara spehla, las lai eenaidneelam ar sparu dñshios valot. Wehl masala isredse Japanu virswadonim us pilnigu isschirotschu uswaru, tahdu uswaru, luras felas atlihdsinatu wairat deenu laujas leelos upurus, ja tas mehgınatu uibeult ar agralas laujas wahjinato armiju, lura pebz drofshäm sinam tagad flaita sinä par freewu armiju masala, mehgınatu pahreest pahr Schachess upi, usbrult fronte Europatlka deimit armijas forpusseem — fescheem Sibirijas un tschereem Eiropas — tos isdshbi no stipri opzeetinatum poszijam un usfahlt aksal apturelo gahjeenu us Mulsenu. Topat ari pebz tagadejä leetu stahwolla winam tilpat mas eespehjams apeeet freeweem aplahrt, winus ta falot no tagadejam posizham "Usmanewret" laulä. Preelsch schahda posahkuma wahjasetti lara spehla pahrsvara reetumu waj austrumu fabnos, bet Japanu lara spehla virskomandantam marshalam Djama, id redsams, now wairb nekahdu leelusu reserwas pulku. Sawus spahernus winsch waretu pasifprinat tilai, wahjinot fawzentru, folis, las pret tahdu usmanigu un sapratig preteneelu id Europatlku, buhu wisleelasa mehrä pahrdrofshiba. Unno pahrdrofshoom mehgınajumeem Japanai, luras lihdselli famehna wehl arveen deesgan apresbeschott, jasargas dauds mietas nalo Freeman.

Lai ar savas laulu armijas fimageem saudejumeem us
veenu zirteenu neisnīgīnatū līhdīschīnejos eeguwumus, kuri
eeguhki ar tīl fimageem upureem, japanu lara wadibai nelas
jits neatleel, tā no osensivās (usbruslēvonaš) us Mūldenās
puš til ilgi atturetees, lamehr marschals Ojama savus
spehlus tābā mehrā pastiprīnajis, ta tēr flatta sīnā kreevu
spehleem wišmas līhdīfigi. Jo ja generalis Ekuopātīns trah-
pitū savam senaidneesam taisni „Ardī“ un išzīhīnītu zetu us
deenwideem, tad nebūtu neeespehjama arī Port-Akturas
atīwabinoščana, taisni tai briži, tur wina til tuvu kri-
schauai. Bet pastiprīnajumus japani war dabuht — tas ir,
ne rekrustbus waj reserwiſtus, kuru wineem peeteeloschi, bet
labi eemahzītu lara spehlu, tābdu tagad Kreevīja jaunātā
laikā aissuhītījuse us lara laulu, latrā sīnā spehīligus wiħreis,
kreetmu un piedīshwojusču oīzeieru wadibā, — tābduis japani
tilai tad war dabuht, ja teem kļūhītī ūvābābas schubribīščam
pee Port-Akturas faiſitās diwīſījas. Bet tā la singra sala

un seema Mandzurijskā neinstruhlofschi eeronas nowembra
beigās un pat jau tagad bijuse loti sajuhtama, tad japanem
loti no swara, jan viems tas fablschanas, panahts yee Schach-
es par freeveem ißschliroschū uswatu un yeespeest minus
atlaht Mulden. Tadehs! tad ari japanu galwas pilsehts
Tokio waj nu speestl, waj ais laba prahia usaizinajuschi
generali Rogi, lat tas jo ihſalā laitā un par latru zenu
rouga ar waru eenneti Port-Arturu, luru gitadi zeeschi
zeelenzot no semes puſes un usturot slingru blokadi no iubras
puſes, wareja eeguht pehj lahdeem mehneshcheem bes leeleem
zilwelu upureem, waj pat wareja to ismehrdat baba.

Ja apstākļus lāzī tablajos austumos apslata no sāk
stāhvīķa, tad arī nebūhs ūchaubu par eemesleem, īadehī
japanu lāzī wadoni no savas puses aprobēschojuschees pēc
Schaches ar defensīvu (aissargschanas, atgaiņschanas) un
proti, ar defensīvu pēc ūspēhjas zeeti nostiprinātās postījības
un no otras puses uſšabluſchi to wiſſibīwalo uſbrūkschanu un
aplenkschanas armija rauga noweikt Port-Arturu wiſſihalā
lailā. Waronigajam uſbrūkumam Port-Arturai, tas lihds
šķīm zaur ne masāl waronigo aisschaweschanas no generāla
Stefela puses noturets lihdsīwārā, gan loikam arī wehl par
eemeslu karšā japanu wehleschanas, enemēt scho zeetolsni jau
īadehī jo drībī, lai tureenes oſtās ūabegusčas agrasās
Port-Arturas esladras atleelas waretu tilt padarītās nelaītīgas,
lamehr wehl Austrum-Asijas užvēnos uaw eeraodusēs freewu
Baltijas esladra, tā faultā klusās juhreas otrā esladra. Pirms
jauna preteneela eeraschandas japani tad uſ ūabdu ihsu lat-
zīnu waretu ūslabot paschi ūawu floti, lura jau labdus
9 mehnēschus bijuše pastāhwīgi darbā. Jauno preteneelu
(Baltijas esladru) tee nedrihsī wehrit par ūemu, ja arī tam
japalaisčas weenigi uſ ūaweeim eelschejeem ūpehleem, t. i. ja
lihds Baltijas esladras nonahschanaī jau buhtu ūsnihainata
Port-Arturas esladra. Japanu lāzī ūugu mīšinas un leel-
gabali, lai arī ūimū waditaji tos lihdschīnejības operācijās
pēc ūspēhjas ūentuschees ūfargat, pa ilgo ūeetoschanas laiku
tomehr ūewebrojumi ūeetuschi. Tad wehl Japanas flotei zaur
nenowehrschameem nelaimes gadījumeem bijuschi wehl ūeelaki
ſaudējumi, nēla paschās juhreas ūaujās. Flotei tā tad ūe-
dīgi wajadīgas atpuhtas, ūeams ta wehl ar admirāla Ro-
schē ūeisvēla floti mehrojas.

Sa finas, tas pah Londonu peenahkuscas no Port-Arturas aplenščanas armijas pareisās, ja patescham ūchī armijai pehdejās deenās buhtu bijuschi tahdi panahlumi, ta la jau leelalā daka galweno fortu zectolsčora seemela un seemela-reeuma pušē patescham jau atrastos Japanu rołas, tad gan generałka Steseka un wina kreetinā lara spehla pehdejā stundina jo brihi buhtu peenahkuſe. Tad gan buhtu peenahgis marschalām Ojama ibstais azumieliis. Tikkid tam pa Port-Arturas-Saojanas dselszkelu, kusch tagad eſot atkal pilnigi lahtibā, buhtu preefushtitas no aplenščanas armijas diwissjas, tas waretu atkal spert ahtrus un energiskus fotus un dotees tahlal uſ Muldenu."

Generalleitnanta Sacharow a tele-
gramma generalstabsbām no 25. oktobra. „Muhju ūlkalee
lahjneelu pulki, kas turejās lahdā apzeetinajumā Schinchinpu
sahdschas seemeli datā, 24. oktobri aishvirsijās uj preekschu
un eenehma tureenes kapsehtu un tad wišu sahdschas seemetu
dalu. Vini eeguva pee tam daschas japanu un ari daschas
agraf numis atmentas plintes. Nahda Moržchanskas pulka
unterofizeera lihkin, ko atweda eeneimā sahdschas dalā, bija
nozirsta galwa, laikam gan no chunhuseem, kuri atrodas
japanu deenastā. Nakti no 24. uj 25. olt. muhju baterijas
apšaubidija Rūdijas, Naugantjas un Balintjas sahdschas
(2 vēsties austrumos no pirmās sahdschas). Pehz medneelu
komandas norohrojumeemi muhju leelgabalu ugumiis padari-
juschas eenaidneelu rindās leelu sajutumu. Datu no semes
walneem eenaidneeks astahja.“

Generalleitnanta Sacharowa telegramma generalschtabam no 26. oktobra. "Walat saulei legot eenaidneela preelschpulti pahrgahja usbrul'schanā un atspeda muhsu aissargu pullus atpakał, kuri atradās Dzhrisantanas-Henonas linijā un eenehma winas austriemos Uļjajas, Er-tadsas un Pauseniunas fahdschas. Muhsu posteni, pabalstīti no lawalerisjas, pahrgahja ari usbrulūnā un isdfina pretineelu ar lelgabalu ugunim no wina eenenītām fahdscham, tā la muhsējē eenehma atlai wezās weetas. Bahrejā frontes daļā notila tikai māsa schauschanas ar lelgabaleem, kas eenaidneelu trauzeja vee semes walnu usmeschanas. Nakti uz 26. oktobri daschi pulli issgahja uz iſlukhodšanu un trauzeja eenaidneelu wišā frontē. 26. okt. neeenahža nelahdas finas par sadursmem ar eenaidneelu."

Generalleitanta Sacharowa telegramma generalshstabam no 27. oktobra: „Nakti no 26. uj 27. oktobi muhsejee isdarija usbrukumu Linschippu sahdschas deenwidus datai. Enaidneels, isstraujeis, aisdeshmaja signalu ugunti im trihs limeschu buhdas im ar stanu metejeem apaismoja wisu libniju gar Schaches upi. Daschas eenaidneela nodalas mehgimaja usbrukt vee Linschippu muhsu kreisajam spahrnam, bei data no eenaidneeka pulseem isdarija usbrukumu no Linschippu. Muhsejee usbrukumus atsia. Preelschpulli gar wisu fronti tramda pa naktim eenaidneelu. 27. oktobi naw peenahkuschas sinas par laujas sadursmeni.“

Par Port-Arturas aplenkschanu.

Kohdas Eschilagās avisēs finotajās fāwāt avisēi telegrāfē 7. nov. (25. oīt.) par kābdu savu apzeemojumu Port-Arturā. Finotajās ar kābdu laivu no Niavtao salas aistījīs likhdī Baoteschānas bāhīai. Tur vienā saķehrufe kābda freewu torpedu laiwa un to noweduse pirms uī lāra luga "Pere-sveta" un no tureenes uī "Bajana". Abi lugū bijuschi apslābēti un atraduschees "koti netihrā" (?) slāhwolki. Uī "Bajana" admirāls Vībrens apwaizajees par Baltijas floti. Kad tas dzīrežējis, ka ta wehl naw išbraukuse, tas iſcobijs īs buht iovi iſsamītis, lamehr zitt ofīgeeri iſcīlādrojuſchi, ka tee tad eſot ūduſchi. Amerikaneetis faslaitījīs osīd 16 freewu lāra lugus. No lugeem bijuschi voneimī tilai mačīnu leelgabali, lai valshdsetu fauſſēmes baterijam. Vēbz tam, kad finotajās aprakstījīs wiſabūs eetiblotus lawellus oīkas eeejā, tas turpina: "Ziku nowests pei generača Šteſela un zēlā uī tureeni redseju, kābdu poslu bombardešana nodarhjuſe, lai gan 90 prozentī no iſschautām granatām iſschauti velti un nenodara nekābduſ saudejumus. Nogalinatee pa leelalai dākai līneschu strah-neeli, no kureem licht iſknedelas kābdi 30. Pilſebta apvrib-

nojamā lahtā wispahri lotti meeriga, pahrdotawas atwehrtas un us eelam rotulojas beheni. It servīščki man ustrita laħds ofizeeris, kresč mahzija laħdu danu drault us rata, lamehr pa gaiju lidoja granatas. Idheenak leek lautt 10 firgi uſturai, bet bija wehl tilai laħds fmiti firgu attlituschi." Kad korespondents Port-Arturu aikal atlaħejis, tur pahrtikas lih-diekku bijijs wehl deesgan. Kamehr finotajis eħdis yee Stesela broħastu, mahjas preelschā spraħgħuże laħda granata, kura iſ-ġażju sej̊t wihsus logus. Bet yee galda neweens żilwels negrejsis us to ne masalo weħribu un farunas nepahrtraulti ritejuschas us preelschu." — Deemscheħl finotajis nefala, kura laikka tas-atlaħejis zejtolsni.

Kara stahwooflis pee Port-Arturas.

"Reitera biroja" sinotajs ar kreewu zensuras atlauju attelegrafejis us Londonu 4. novembri (22. olt.) pamatiagu sinojumu par Port-Arturas aplenkchanu, par kuras dascho dām p. Japem līhds schim wareja dabuht tilai nesflakdras sinas un altehlojumus no dascheem kineeschu un zitem wehl masak tizameem behgleem. Tilai tagad dabujam sajehgu par japanu usdewumu leelumu. Sinojumā attehlotz, la deenu pehz deenas un nedelu pehz nedetas japani mehginauschi eement ar sturmī kreewu possijas un fortus, la tee arveen un arween atfisti atpalat un brulutschi atlal wirsu no jauna, la-mehr wiwu publineem bijis zil nezik panahkumu, kuri gan daschu labu reiss salihdsinot ar upureem, bijuschi totti masti. Weena no wissflakasjam nedekam bijuse no 19.—24. aug., jo tad japanu saudejumi sneeguschees us 14,000 wihireem. Kreewu staru meteji un swaigshau raketes leela mehrā pa-lihdsejuschas pee tam, lai japani gruhti eelarotos walnus newaretu paturet. Kreewi us wisas linijas karojuschi patumfu, samehr Japaneeem krituse kaisni azis fulbinoschā staru meteji un swaigshau raketu elektrold gaisma.

23. augusti deenai austot japani atlabyuschi breenmigu uguni. Bahri par 400 lelgabal u schahwuschi us kreewu zeetossni. Kreewi atbildehuschi ar tit breenmigu schrapnelu uguni, ta usbruzeji siipri paplazinati un spesti 24. augusta nakti no eenemtajeem forteem atlabytees atpalak leja. Vissu scho felchu deenu usbrukuma panahumi bijuschi Barnjufana fortia eenemshvana, las japaaneem dewis eespehju noturetees us falnu muguras. Japani azim redsot wehrtehuschi par semu Steseka weiflibu un kreewu duhschibu. Lihds 8. septembrim kreewi deenu no deenas mehginahuschi eelarot atpalak Barnjufanaas fortu.

Japani tagad isleetojuſchi kara wiltibu. Wini isleetojuſchi neapſehſtos walnus un laſemates, kurus tee ſatru naſti atſal iſlابojuſchi, las pa deenu ſapofitli. Japani tablak eeriſkojuſchi weſelu ſtſtemu blaſus flanſtu. Aylenſchanas darbi turpinati no 25. augusta libds 18. ſeptembrim. Kreewi no zeetolſchna iſdarijuſchi uſbrukumus un uſbrukuſchi ſatru naſti japanu ſtrahneelu nodafam, lamehr deenā wini tos apſchauđiſa. Kad japanu walai tuvojds noſkalnem, us kura aradās kreewu forti, tad kreewu uſbrukumi no zeetolſchna no-tiluſchi arween beeſchal un dſihwal. Pardonu nedewuſchi un nepeenehmuschi. Bloſſiees breeſmigalaſ laujas ſaſchutums. Pat ſlimneelu neſeſi nogalinati. Tam par eemeſlu peh- kreewu ſinam biſis apſahlis, la 16. augusta, tad tuvojees parlamentars ar haltu flagu, lai nonetu leifara ſinojumu, forti tomehr apſchauđiti. Saſchutums ſtarp abeem eenaidne- leem webl arween oudfis. Wehlak wairſ neaſichta neweena ſlagu. Smagi ſaudejumi bijuſchi „pioneerereem“, tuzi mehgla- najuſchi nozirſt aiffchogojumu drahtis. Schi eemeſla deht tad art iſgudrotas wiſwiſadas wiltibas. Daschos gabijumos japani gahjuſchi us preelſchu, zeeſchi pee aiffchogojuma no- krituſchi tilpat la nedſihwi pee ſemēs un nekuſtejuſchees wairſ, lamehr kreewi winus tablak wairſ naw uſmanjuſchi. Tab wini us muguras guledami paſihduſchi ſem drahtim un tas ar gaſam ſchlehrum vahrgreeſuſchi. Kad tas neideweess, tad ar bambuſneedru paſihduſbu ſem aiffchogojumeem pabihdiſti pulwero maift un tee tad aiffbediſtati, ta la ſehtas ar ſpri- dſinaſchanu ſapofitas. Kreewi us uſbruejeem ſweeduſchi dinamita bumbas un ari japani tas ſweeduſchi pret kreewu walneem un ahrejeem apzeetinajumeem. Ja nebijis eefpeh- jams bumbas ſweeft ar rolam, tad japani preelſch tam us ahtru rolu iſgudrojuſchi ſewiſchu bumbu meeseri, las bumbas aiffſweediſ ſahbas 100 olektis taſlu. Smagalee leelgaſali japaneeem paſchā ſahlumā bijuſchi 4,7 zollu fugu leelgaſali, bet us augusta beiſgam teem peenahluſchi 6 zollu leelgaſali un 14. Sept. 11 zollu haubigeſ. Leela mehru eewehrojamis tas apſahlis, la neeeweherojot paſlahwigō nahwigō atpalat atſiſchanu, radees tomehr webl paſlahwigī leels ſtaits brihw- prächtigu, tuzi bijuſchi gatawi us teem wiſpahedroſchaleem paſahlumeem, ja, pat eet droſchā nahwē. 19. ſeptembri ja- panı uſahlufchi uſbrukumu 203 metru augſta palalnei un Nama- olojama palalnei, tomehr neeeweherojot waſralas ſturmſchanas nahloſchā deenās, las malſajuſchās 2000 wihru, japani naw paſpehjuſchi eenent lahdū preelſcheju fortu us 203 metru pa- falnes, lahdū abrlahrteji ſtipru poſtajju un drahtſchu dſeneli ſehiam un flanſtim. Šinoujuma pehdejā data nobeidsas ar fortu apſchauđiſchanu no japanu puſes un uſbrukumeem no kreewu puſes libds 27. olt.

"Militararoduekti", la "Kreuz-Btg." issalas, "domä, la pat peh galweno fortu eenemšanas, aplenſchana wehli nebuhs galā. Par duhschigo iſturi go generali Steselū eſot ja domä, la tas ar ſawu alitifuscho lara ſpehlu un lelgabaleem atlahpchotees us Tigerastes pußalu, kura eſot gandrihs neeenemama. Naw noleedsams, la tas eespehjams un ſchahds darbs freetnajam aiffslahwim eenestu jaunu ſlawu. Bei ja-pazu panahkumus tas nelo negroſitu. Tigerastes pußalu wineem nemaf naw wajadſigs ſturmēt. Port-Artura aplenka newis iadeht, lai to eeneintu la faußemes zetolſni, het ir aplenka lara oſtas un lara tugu deht. Abi ir ſuduſchi, til-lidhs eenemit forli ſeemeta puſe. Preteneekus, fuet wehl turas us Hlinſchaimas pußalas, waretot ifmehrdeſt bāda."

Var apstahkleem pee Port-Arturas pehdejū laikā pēnahk lotti tumšas finas. Tā awise „Daily Telegraph“ par pehdejo Port-Arturas apšaubīšanu no Tsūfīsu lihds 2. novembrim (20. olt.) dabujuse šahdas finas: Javanu granatas noslauzija pilnīgi so semes virsus laibū rīhsa spīkeri Pajuschan (Pajpalu) Iolna turumā un vīra drupas aisdēsfinaja. Leehmas pārgrābūšas uz doka un sagrabbušas laibdas 10 eklas ar trahiumeem, ūchaujamu pulsverti un kerofinu. Aisdegās spraugslošas un degosfinas weelas un

notila wesela rinda elsplosiju, pee lam tla nogalinnati lahdi 30 saldati un dauds eewainoti. Daudsas mahjas tla no ugungsrehla ispostitas. Japanu granatas leita pilsehtu un osja, n o g r e m d e j a l a h d u l a r a l u g i a r i t i m flursteem un nogalinaaja dauds seeweeshu un nelarotaju. Wisos fortos tahdi osja isgarojumi un lihku finala, la lopu fautuwé. Naw eespehjams kritischos oprast. Lihki it weensahrfschi teel sahweesti Selia lalna turvumä lahda jaunä dola grahwi, kued tilat daschas pehdas slahw uhdens. Täla ogtu trahjumi isbeiguschees, surinats teel ar malku. Wisahschim noluhslam noberigas ehkas nojaultas, lai tilat dabuhutu malku. Garnisonu wehl rehlinga us lahdeem 9000 wihereem Kreemu fortu galwendä Ilnija wehl neaistista.

Kreewu portu galwena linja wehi neusjima.
Kas atteezas us neaprakteem kritischescheem, awisei "Volks-
Anzeiger" sino no Tokio: Pee yehdejäs japanu sturm-
schanas abäs pusēs krita til dauds zilwelu, ta leels daudsum-
liklu gulejuschi deenam neaprakti. Lee pa datat jau ap-
trimisi no Port-Arturas isbehguscheem, pussbadā nosprahgu-
scheem suneeem, lamehr no schaklam sagrabttee kreewu streh-
neeksi schos Iopinus noschahwuschi. Ahrjemneeleem peederigat
pretischu mahjas pa leelalai datat jau nodeguichas.

Kara fügl atraduschi patvehrumu sem Buanschischanapee Seltsa lalna. Twaiku prohmissi leek jaunas mihnas. Sev Stesela patriarchalisas waldbas wiß eedfishwotaji liuwisch par brabligu draudsi. Mauda wairs neteek lectota. Wiß teel famalkais ar materialeem. Pat kineschu wihti unseewas meerigā garā polihds lasaretēs. Wijsen ir tila weenas domas, protti, pretimiturechonds. Baltijas slotes isibraukschana fozehluise leelu sajubsmibū. Pirmdeenas rihtu diwi leeli freewu lara fügi us reldas ar Schahweeneem nafmagajeem leelgabaleem tifa nogremdetti.

Aviset "Daily Mail" 9. novembris (27. vlt.) siin n
Tsoolu : Japanneem isdewas ar leeleeem saudejumeem eegub
lahdu positiiju, kura nodroshina wiis zeedolschau eenemishanu
no Tigeraistes pussilas us seemeleem.

Zibnas vee Port-Arturas.

Uñainaina gaissma aust. Uñainainas zihnas norisinas pe
Port-Arturas. Ar newaldamu sparu japani bruhk wirsi
Port-Arturas apzeetinajunneem. Kreewi aissstahwas ar ap
brihnojamu duhjchu, bet vahtspehla mahlteem teem, lai zi
waronigi zihnotees, arween wairak un wairak tomehr jaat
lahpjias. Weens fortez pehz otra kriit japanu rokás. Muhsj
"Waldbibas Wehstneft" nodrukata tahda telegrama ne
Tschifu, la Port-Arturas waronigais aissstahwos Siejels if
skaidrojis, la tas kara lugeem ne par lo nelauschot kriit ja
panu rokás, bet isnihjinashot Port-Arturas eskladras aileefas
tillihds la japani buhshot eenehmuschi heidsamos fortus
Wijos kara fugos ehof eelitas mihnas, ar kurdum tos latru
brihdi warot isnihzinat." Schi "Waldbibas Wehstness"
(246. numurā) eeweetotä telegrama daudz lo seek doman
Port-Arturai peenahluschas gerubtas deenas.

Angtu awise "Daily Mail" atsal nodruska kahda freevo wehstuli no Port-Arturas. "Tilai tagad — ta webstul teikts — fabkuschas ihstas aplenkshanas breefmas, kura attehlot waretu tilai Sola spalva waj Werechitschagina piudsele. Ne deenä ne nakti garnisonam naw meera. Deenä pastahwiga, nikna apschaudischana, kura nef breefniagu bumbi negaisu un aplahj semi ar kritischeem un ewainotem. Muhsu zetotschka hospitaki jau pahrpilditi. Nakti eenaid neeks kluju, nedfsrdami peelanwas pee muhsu apzeetinajumeen un tilai ar elektirbu pildito brahschu silganas dsirftsteles rahda la japani wirjas atsal nahwei pretim. Nakti kauju rakstu risla sawadiba ir klujums. Mehs redsam niknu kauju, be nedfsrdam zilweku balsas. Reis mehnescha nakti es stahweji pee Ztschanas fortia un nowehroju noslehpumaino figuren kustibas, kuru beesas masas muhsu leelgabali rahwa plaschus robus, bet schee robi it ka uj burwja mahjeenu atsal pildijas un saldatu masas neapturami pluhda uj preekschu. Muhsu saldati atstahja preekschejos apzeetinajumus un atvilkas forti patwehrumä un ajs wineem forteem klahf steidsas mehmä noslehpumainas eenaidneelu figuras. Te — mihnas sprahgaifä, semie pahrschkehläs, zilwelu kermenti tila issveesti gajun kritis atpafat, no semes aprakti! Wehl libds schim laikan newaru aismirst scho breefningo statu. Fortii gan wehl ne sapostiti, bet ehlas pilsehia itipri zetotschias. No doudseen nameem palikuschas tilai drupu kaudsas, ostsas eetaifes leelo mehrä fabojatas, daschus no muhsu fugeem Lebrutschas japani bumbas un mums ar muhsu neezigeem libdselleem nahla wifai gruhti tos issabot. Katru deenu mehs meerinam jäm ar zeribam, ja warbuhi rihi waj pariht mehs dsirdefem muhsu armijas leelgabalu duhloku, krei steigsees pee mums no see mefeem, waj ari eraudsiini muhsu esladras preekschejos fugs, krei nahles no Kreewijas. Beribä us atswabinascham un paundamees pašči uj fareem spehkeem, mehs zihnamees par freewu karoga godu. Mums aplahrt japani zihnas atihri pahrgilwezisiku duhschu, bet uj latu kritischo no muhsu nūs nobl kūmu eenaidneelu dīsbwibu."

No ahrſemem.

Presidents Pauls Krügers vina pēhdejā gaitā

Waronigas buhru brihwidas zihnas jau labi sen mittejuschiäs. Salausta waronigas tautas pretestiba. Pahrspehla nomahkti flust noleeza sawas galwas droschfirdigee lareinji. Par postaschu pahrewehrsta bija winu seme. Us drupam bje plaukt jaunat i dñshwibai. Un jauna dñshwiba us drupam raddas. Laitz sahla dseedet fistas bruhzes. Aismitstibas plih murs sahla pahrlahtees vahr neseno pagahini. Tlk wends otrs brihwidas lareiwis Eiropä, turam listenis nefahwa at greestees us bahrgo bsimteni, lk atgahdinadams atgahdina par waronigas buhru tautas behdigo listent tur tahtu Deenwidus-Afrilä. Nahwe weenu otru zeeteju atpestija. Wina lk sinams, atswabinaaja ari Transvalas presidentu, wezo Paul Krügeri. Wina wehleschanas bija, lat to guldinatu Transvalas semes llehyi, blalus wina laulatai draudsenei. Angku waldiba, kura baidijas tilai no dñshwå Krügera, no miruschå wairb nebaidijas un ari aktahwa to pahwest us Deenwidus-Afriku. Bet pagaidam Krügera isdsisjuschäs meejas bija jaapglabä Hagas lapenu laplitschä. Behz ibfas "atpubtas" tas nu heidsot 18. oktobi no laplitschäs tila ajswestas us tugi, las tas nowedis us Deenwidus-Afriku. Tlk passi-

stamais Dr. Leids un sahdi trihs ziti lungi Krügera atleelas pavadija wina pehdejā, 4 nedelu ilgā juhras zelojumā. Lā ka Dr. Leidsam wehl naw atlauts už dīshwi apmestees buhru semē, tad tas atkal greefschotees us Eiropu atpalat. — Saule bija us „grīmschanu juhē”, migla zehlās un sahla dabu tīht savā pelelā sehru plivumā. — Transvalas līstenis. — Dusi saldi winas waronigais brihwibas kareiwi!

Franzija. Ministrū preefschneeks Kombs tautas weetneelu namam eesneedsis preefschlikumu par b a s n i z a s f c h k i r f c h a n u n o w a l s t s. Kreisā puise preefschlikumu apfveituse ar gawilem. Preefschlikums pamatoots schahdi: Pebz tam, tad valdiba jums īneeguse peerahdijumus, la basnizas wara ikdeenas sistematiski pahrlakhpj lonkor datu (nolihgumu starp basnizu un walsti) ta tagad dara finamu la winsai nau eespehjamās usturet ilgali lihdsschinojo labrtibū un rahda jums, us fahdeemi pamateem ta grib eewest jaunu labrtibū, schķirot basnizu no walsts. — Kā jau telegramas wehstija, tad tautas weetneeks Siwetons parlamenta sehds ušbruka ar darbeem kara ministriem Andre, ajs faschutuma, la ministrija nebija kritise par brīvwmuhneetu frantschu ofizeeru ißspeegoschanu. Kara ministris noleedsa, ka tas par tādu ißpeegoschanu nela nesin un apsolijās wainigos generaloschtabo ofizeerus fault pee atbildibas. Speegoschana nu gan ir reebiga, tomehr jadoma ari, ka leeta stupri pahrīpīleita, lai gahstu ministriju un tamlihds ißjaustu preefschlikumu par basnizas schķieschanu no walsts. Kara ministris no dabuh teem ūteeneem palika slims, bet nu efol atspirdīs. Noschowinistu puses ißdaudzinats, ka winsa dehls leitenantis Andre buhschot isaizinat Siwetonu us diwkauju, us to ministris ißskaidrojis kahdam awischu finotajam, ka lai gan winsch efol 67 gadus wezs, tad tomehr preefsch diwkaujas tam newajago weetneeka. Bei diwkauja daritu neespehjamū Siwetona noteesaschanu, winsch ferijski leelot īvaru us to, lai Siwetons tiktu aizinats pee teesas. Generalprokuratura ari nolehmuse eesneegti pret Siwetonu suhdsibu.

Austro-Ungarijā. Innsbrukā išzehlās sadurētie starp italeeshu un wabzu studentiem, vispāri italeescheem un wabzeeschēem. Uttezotees nu uš Innsbrukas eelu nemēreem awīsi „Volks-Anzeiger” sino, ka atgreeschoties no kāpsebas, kur gleisnotaja Pezeja apbedischana bija noritejusē itin sahrtīgi, tautas weetneeli Bergers un Steins mehginajuſchi turet runas un leelo kaufchu publi uſluhdiit. Lai gan polīzija wineem noleeguse runat, tad tomēhr Steins, uſlahpis uſ lahma wabgu jumta, iſſazīhes, ka, ja pahrwaldneeks netiſchot aiffaults projam, tad to palahrſhot pee lahma eelu luktura ūaba. Lahda persona, kura pasīhi apstahlīus tuvalu, iſteikusees, ka nelainē ūelas tilki tad iſſudischt, tad waldbiba grossiſhot fawu politiku Tiroleš italeeshu jautajumā. Tiroleeschi un italeeschi neeso sameerinami, tadehk la tie negribot buht sameerinami. Austrijas walſis intereses prasot, lai Tirolē tiltu weizinata wabzeetiba, jo tureenes wabzeeschī domajot uſ walſis pabalstīschau, turpretim italeeschi tilki gaidot uſ isdewigu ažumīlli, lai atraiſtos no Austro-Ungarijas un peewenotob Italiigai.

Italija. Pahwestis nezik sen sahda sarunā ar lahdū Wines awtšneelu issazijees atklāhti pret diw-lauju. Schimbrīshcam, tā pahwestis isteizees, waru sazītlat tīldauds, la weenalga no laut lura un ne til ween kā no religijas slahwolla, diwkauja jausflata, tā mulliga, neprāhtiga leeta, lura gan mehl buhtu saprotama barbariſlos mīdus laikos, bet luras elstieneze muhsu deenās gluschi neisslaidrojama. Katrā jinā diwkauja, lura eezēt sobenu par teesnēt, ir tihra neprāhtiba, jo sobens ir alis un kurlis. Ne ween reis ween jax redsets, la tas, luraam bijuse taisnība un tursch mellejis patwehrumu pee diwkaujas, tajā tomehr palizieš lā lauias upuris.

Seemel - Amerikas Saweenotās Walstis.
 Tautas weetneelu wehleschanās iscrabijās, ja tagadejam presidentam Roseweltam leelisla veekrischana. Wina pretzlandi batis Parkers, redsedams, ja Rosewelt to skripti pahrspehjīs, nowehlejīs Roseweltam laimes us uswaru. Ari wazju Leisare jau pasteidsees Roseweltam gratulei. — Libbs ar Roseweltu Saweenotās Walstis ari uswarejīs imperialismis jeb pasaules waras politifa. Telegraphs jau patlaban nes finu, ja tautas weetneelu namam tilschot eesneegts jauns waldisbas preefschilums par lara slotes paleelinachanu. Peeprafschot 41,300,000 (ap 80 milj. rbf.) preefsch 3 brunu lugu, 5 kresseru, 6 torpedu laiwi išnijzinataju, 6 torpedu laiwi un 2 oglu suan hubwes.

Deenwidus-Afrika. Beenlahrschi un ilusu Europa iswadija Krügeri us ta pehdejo gaitu. Warent wiin sonen Deenwidus-Afrika. Buhru firdis Krügers naw miris. Blaschtur dshwo un dshwos muhichigi. Uswaraisai — angli to fina. Sabaki tayehz preefso teem pascheem, ja neaisflar buhru juhtas. Un ta la nu beigts lauwa woits naw bid-stams, tad, tayehz ari angleem pretotees Krügera apbedishanai ar godu? Sabak to wehl sekmet, un angli to ari dara. Angiu laralis Eduards, la "Reitera birojs" fino, is sagijis wehleschanos, iai Kappilsehtu un Pretorija Krügers tiltu sagaidits ar laralislu godu.

Japana. Korsch prasa naudu, naudu un atkal naudu. Japana ahrsemes atkal aishemmas leelatu sumu, apm. 120 miljonus rublu. Noteikumi, sem kureem ahrsemes vob, preefsch Japanas nelabiehleigi.

Siegfried Smag.

Rīgā, 2. novembrī.
Labiņš un linu pēnedumi fāimbrīsham māsi. Rā cemeņus
tahdi parahdībai var minet waho rāschu un flīschu rūdens zelus, luri
weetam bija tahdi, ja newareja ne ar iulīcheem rateem uis preesshu tīst.
Ja kāla nūtarees, tad zeli atkal būs lūtēmē brūnīgi.

Ja jaia uutejées, ja jelt alkai buhs turmeħi brauzami.
Labibas genas Rigā f'imbrikħiċċaq iħaddas:
Rudzi, kreewu, uż-110 mahriju paxxa malfà: 76—77 sap.
Pudu; Kursemex rudzi uż-110whet 74—77 sap. pudu.
Kwiesdi, 130 mahriju īmġaci kroesdi malfà: 98—101 sap.

Kweschi, 130 mahzimū magi kweschi mafā 98—101 lap. pudō. *Kursemes Kweschi* 125/6 mafā 90—95 lap. pudō.
Kleschi, uj 100 mahzimū pamata mafā 66—68 lap. pudō; 103—105 mahz. shahro. meschesod dov — lap. pudō; *Kursemes* 110 mahz. 70—74 lap.
Musas, labas gaifchidā mafā 74—78 lap. pudō; nejshahrestān. mafā 68—72 lap. pudō; *Kursemes* ariag mafā 65—72 lap. pudō.

Biunehelas. Stepju fehlīas ir 87¹/₂ proj. pamata mātīši 130—131 lap. Brāļu fehlīas, iedahvētas 126—129 lap. publ.

